

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

506. An, & quo iure electio facta pendente appellatione, etiam
extra judiciali interposita à cassatione prioris electionis, sit attentata; & an,
si confirmetur, hæc secunda electio, tam ea, quàm ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

stors, secum non agente electo, utpote de cuius maximo præjudicio agitur; vel saltem eo non citato comparente per se, vel suum procuratorem. Contingere enim posset, ut dum causa non est expressa, electus ad declinandam maiorem confusione malleus causam in judicio appellationis non expediri, quam electionem sui confirmari. Pass. cit. num. 28.

Questio 504. An, ubi electus non habet jus ad petendam confirmationem ex speciali quodam statuto, nec tamen etiam confirmatione privandus possit appellare a cassatione electionis, dum ea cassatur ex defectu electi?

1. **R** Espondeo: id cum posse, si iniuste cassetur ex ejus defectu; quia ut dictum supra, cassatione electionis ob defectum electi is manet infamis infamia facti, & ineligibilis, adeoque si iniuste ex tali causa cassetur, iniuste luditur. Pass. num. 29. Unde secus dicendum, seu non posse talem non habentem jus ad petendam confirmationem, appellare, ubi defectus, ob quem cassatur electio, talis non est, ut infamet, aut notabiliter noceat, v.g. quia presumitur electus ille ad tempus infirmus. Pass. num. 30.

2. De cetero dici non potest, in hoc casu remanentis ex cassatione infamia & ineligibilitatis, talem non posse appellare a cassatione electionis, seu à negata confirmatione, utpote ad quam non habet jus; sed à causa cassationis, quam solam examinare pertinebat ad Judicem ad quem, cassatione manente validam; nam licet in rigore & directe non habeat jus talis electus, ut confirmetur; quia tamen electio digni ex lege est confirmanda, & solum ex causa rationabili cassari potest, ideo ex consequente Judex ad quem, invento talie electo digno, ut confirmetur, tenetur ejus electionem confirmare, si non ex jure electi, saltem ex jure Ecclesie, volentis electionem non nisi ex rationabili causa cassari. Et hinc pendente tali appellatione, non potest valide alia electio celebrari, cum electus non tantum habeat jus, ut non infameretur; sed etiam, ut ex causa iniusta infamante confirmationi sibi non negetur. Pass. n.29. Ad hanc, ut Idem, locum non habet haec objectio, ubi cum electo simul appellant eligentes, habentes jus ad confirmationem electi.

Questio 505. An, ubi confirmator in decreto cassationis nullam assignat causam cassationis electionis, vel assignat in confuso per clausulam: ex causis nobis bene visis; electus, qui non habet alias jus ad confirmationem, possit appellare a tali decreto?

R Espond, affirmativè Pass. cit. n. 34. n. 32. ubi rait: non obstante, quod Barbosa teneat, electum talem in hoc casu debere credere, cassationem factam ob bonum commune, & non ob defectum sui. Et quid Baimez dicat, in hoc casu terminarium esse, judicare, quod cassatio facta ob defectum electi; dicendum tamen, non posse electo negari in hoc casu appellationem, nisi constet de opposito, nempe cassationem factam non ob defectum electi. Rationem etiam dat, quod si ex hoc non licet appellare, quia in sententia non exprimitur causa, & ideo sententia non gravet, vix unquam liceat appellare, cum necesse non sit, Judicem exprimere causam in sententia, ut Abb. in cap. examinata, de Judic. n. 8. & in cap. sicut nobis, de re

judic. n. 11. & sic foret in potestate Judicium impeditre justam appellationem, non exprimendo in sententia causam. Quin & ut Pass. n. 33. licet, dum confirmator simpliciter cassat electionem, presumendum sit, eam non cassari vitio persona; nihilominus relinquitur locus aliquis præsumptioni contraria, maximè ex eo, quod constet, electionem legitimè celebratam rarius cassari purè ob bonum commune; & sic frequenter talis cassatio conjuncta sit cum morali certitudine de defectu electi, & ita conjuncta cum ejus infamia. Quin & quod vel ex hoc ipso, quod non constet, electionem non fuisse cassatam ob defectum electi, electus interim, ejusque honor & fama sit cogitantur & loquentiū arbitrio subjecta & exposta; adeoque cum electus, et si ad confirmationem jus non habeat, habeat tamen jus, ut ex cassatione electionis ejus fama non vaciller, adeoque habet jus, ut appellando se suumque honorem & famam tueratur.

Questio 506. An, & quo iure electio facta pendente appellatione, etiam extrajudiciali, interposita a cassatione prioris electionis sit attentata, & an, si confirmetur haec secunda electio, tam ea, quam confirmatio ejus, saltem justificata appellatione, sit cassanda: uti & quævis alia provisio, pendente appellatione facta?

1. **R** Espondeo ad primum affirmative. Pass. cit. c. 34. n. 42. citans Abb. in cap. cum nobis, de elect. n. 17. & 8. Barbos. l. 2. voto 35. Castell. de elect. c. 4. n. 59. & c. 14. n. 42. Portell. p. 2. cas. 4. v. ad secundum. Peyr. in formul. lit. C. c. 18. n. 18. Donat. p. 2. ir. 7. q. 14. n. 3. & plurimos alios, secundum quod in specie electione ad cathedrales & regulares Ecclesias statuitur in c. si postquam. de elect. in c. & jam prius decretum fuerat in cap. consideravimus. de elect. de appellatione interposita apud Papam.

2. Respondeo ad secundum: cassanda non tantum iure positivo, sed & ex lege naturæ; quod enim per civitas similes decretales, quod ad hoc præsens punctum sic disponitur, non esse mere statutum juris positivum, sed esse quoque legem naturalem, tradit Pass. cit. n. 42. eo quod ex vi legis Justitia non potest appellatus ad Superiorum contra vim appellationis, & in gravamen se defendantis per imploratum Superioris auctoritatem agere validè, firmiter & indissolubiliter, quin Superior, justificata appellatione non possit sic gesta revocare prout Justitia postulaverit, & ad bonum communne expedire vi sum fuerit. Unde quod statuitur in cit. c. consideravimus. & c. si postquam. secundum substantiam extendit ait ad omniem electionem factam post appellationem, quia non est purè statutum legis positiva, sed & preceptum naturale; non obstante, quod Rota decis. 44. de appell. in novis. senserit. c. si postquam. non loqui de inferioribus Ecclesiis. Nam quidquid sit de hoc, in quantum dicta decretalis est lex positiva, eadem, in quantum secundum substantiam est lex naturalis, omnes electiones comprehendit. Pass. n. 43. Neque obstante, quod non sit de lege natura, electum ex electione acquirere jus ad confirmationem: nam sufficit, quod ex lege positiva acquirat hoc jus, & eo sic acquisito, subintrat lex illa natura ad defendendum illud. Pass. ibid. Quin & ut Idem addit, lex naturæ absolute vult, ut gesta lite pendente in prejudicium ejus,

Sectio III. Cap. III.

ejus, qui auctoritatem publicam Superioris imploravit contra gravantem, sicut ex se per Superiorem dissolubilia.

3. Advertit tamen Idem Pass. n. 44. quod licet lex natura, vi cuius illa gesta seu innovata, postquam oppressus configuit ad Justitiam publicam, sunt attentata veluti naturalia, praecipiat eorumdem suspensionem & revocationem; haec tamen lex natura, etiam in hoc alege positiva determinationem sumat. Unde alio modo & alio privilegio revocanda sunt, quæ gesta seu innovata fuerant post appellationem judicalem, seu postquam Index superior acceptato recursu citavit partem, & inhibuit quicquam innovari; haec enim gaudent privilegio attentatorum, quod non competit iis, qui solum extrajudicialiter appellariunt, vel qui non appellariunt in tempore, vel quibus non competit appellatio, sed recursus seu querela: vel iis, qui extra casum appellationis judicialis ante inhibitionem Superioris innovata sunt. Quamvis in his omnibus substantia sit eadem, nempe, ut quæ post recursum laudent notificatum, vel intra tempus datum ad appellandum contra recurrentem in prajudicium recursus gesta seu innovata sunt, justificato recursu, & constito de gravamine & iniustitia, revocanda sunt, vel per viam attentatorum, aut appellationis aut querelæ; siquidem oppressus relevari debet à primo gravamine, propter quod configuit ad Justitiam publicam, à quo plenè non relevaretur, si nova gravamina ex mala fide subsecuta in vim prioris gravaminis, & ad illud sequentia non tollerentur. Hinc, quia primum illud gravamen injustum ex lege natura plenè reparandum est, & plenè reparari nequit, nisi revocatis iis, quæ in vim illius contra appellantem gesta, eorum revocatio ex lege natura est facienda, saltem quando etiam solum extrajudicialiter, legitimè tamen est appellatum; quin & ut dictum, quando oppressus configuit ad Superiorum per supplicationem aut querelam. Ita ferè Pass. cit. n. 44.

Quæstio 507. Quam vim habeat lex positiva, statutum vel privilegium circa appellationem prohibendam & impediendam?

R. Espondet ad hanc quæstionem generice Pass. cit. c. 34. n. 45. per plura notabilia obseruatu dignissima, & facile applicanda presenti materia de appellatione à confirmatione & cassatione electionis. Primo, appellationem propriæ sumptam esse inventum legis positivæ (de quo multa premiserat à num. 35. distinguendo inter appellationem naturalem & civilem, quæ vide) utpote cuius formalitas est à lege positiva, ut Abb. in rubric. de appell. Et ideo posse à Principe seu lege positiva tolli, ut Abb. loc. cit. Covar. pract. q. c. 23. n. 6. Sanch. l. 3. cons. c. unic. dub. 10. Scaccia de appell. q. 16. limit. 1. n. 21. juxta cap. 1. de script. cap. super quæstionem. de off. deleg. c. pastoralis. de appell. l. 1. §. interdum. ff. à quibus appell. licet. quos AA. & textus citat Pass. num. 46.

2. Secundò: prohibitionem appellationis, ubi cuncte continetur, esse odiosam & strictè interpretandam. Abb. in c. pastoralis. n. 6. juxta cap. 1. & 2. desiliis presbyt. ac dignorem, quæ strictius intelligatur, prohibitionem perpetuò per legem aut privilegium induciam, quam factam in rescriptis per clausulam: appellatione remotâ. etsi illa inducita per privilegium vel legem sit fortior & efficazior ad effectum causandum; quia perpetuò ligat. Pass. n. 47. juncto num. 52. & ubi etiam hujus majoris dignitatis ad restringendum rationem reddit.

3. Tertiò: prohibitionem appellationis non impedire, quod minus dici possit contra sententiam de nullitate. Scaccia de appell. c. 19. remed. 1. & seq. neque quod minus recurriri possit ad alia juris remedia, ut sunt supplicatio, restitutio in integrum, querela. Pass. n. 48. remittens ad Maraut. in spec. p. 6. §. & quandoque. n. 11.

4. Quartò: prohibitionem appellationis, utpote odiosam & strictè intelligendam, excludere solum appellationem propriæ dictam, seu judicalem, non extrajudicalem, utpote qua non est propriæ appellatio, sed actus defensionis extrajudicialis. Pass. n. 49. citans Abb. ubi ante. Scaccia de appell. q. 16. limit. 1. n. 22. & 23. Rebuff. de appell. in pref. n. 83. tom. 3. &c. eadem fusiū repetit Pass. n. 59. & 61.

5. Quintò: per clausulam: appellatione remotâ non prohiberi solum appellationem frivilam, ut quidam volunt apud Barbos. claus. 9. num. 15. & Scacciam q. 16. limit. 1. n. 93. cum frivila appellationes jure communi sint rejicienda, adeoque dicta clausula in rescripto posita esset superflua & odiosa. Pass. n. 50. juxta cit. cap. pastoralis. Quamquam Pass. n. 53. ex communi DD. citato in specie Barbos. in cap. pastoralis. n. 2. id limitet; ita ut quandoque dicta clausula: appellatione remotâ: non est apposita præviâ cognitione, intelligi debeat de appellatione frivila; eò quod, ubi hac clausula apponitur non præviâ cognitione, ea sit odibilior, & magis strictè interpretanda.

6. Sexto: per prohibitionem appellationis videlicet causula non prohiberi illam, quæ expresse indulgetur in iure; illas autem appellationes indulgeri à lege, quæ expresse à lege sunt approbatæ, quarum exemplar est in cap. significavit. & cap. Rodulphus. de script. Pass. n. 51.

7. Septimò: per clausulam: remotâ appellatione; quando simpliciter profertur, solum prohiberi appellationem judicalem à sententia diffinitiva; non verò ab interlocutoriâ. Pass. n. 60. citans Felin. in c. causam. n. 27. de script. Tusch. lit. A. concl. 400. n. 17. Barbos. claus. 9. num. 16. Scacciam de appell. q. 16. limit. 1. n. 82. Idem dicendum dicens, ubi lex vel statutum appellationem prohibet; pro quo citat Gemin. in c. ut inquisitioni. de heretic. in 6.

8. Octavò: per dictam clausulam: remotâ appellatione; non tolli appellationem, etiam judicalem, quando Judex dolo malo vel latâ culpâ sententiavit: vel quando iniustitia sententia est notoria. Pass. n. 60. citans Lancell. p. 2. c. 12. limit. 8. n. 24. Tusch. ubi ante. concl. 40. Barbos. clausul. 9. n. 21. & 22. Item non tolli appellationem, ubi gravatus in continente offert probationem paracit ad justificandam appellationem. Pass. ibid. citans Barb. ubi ante. n. 23.

9. Nonno: ubi prohibetur in rescripto appellatione, non prohiberi eam simpliciter, seu quod ad unrumque effectum, sed solum quod ad effectum suspensivum. Et hinc gravatum à Judice procedentes judicialiter, servato bene ordine juris posse quidem appellare, sed non suspendi per hoc iurisdictionem. Judicis à quo, Pass. n. 54. ex Abb. in c. pastoralis. & consequenter ubi Judex à quo procedit, appellatione remotâ, gesta contra dictam appellationem non revocari ut attentata, uti ea revocantur, ut attentata, ubi procedit absolute, appellatione non remotâ. Quod ipsum tamen limitat n. 58. ubi: